

Hiba a képen

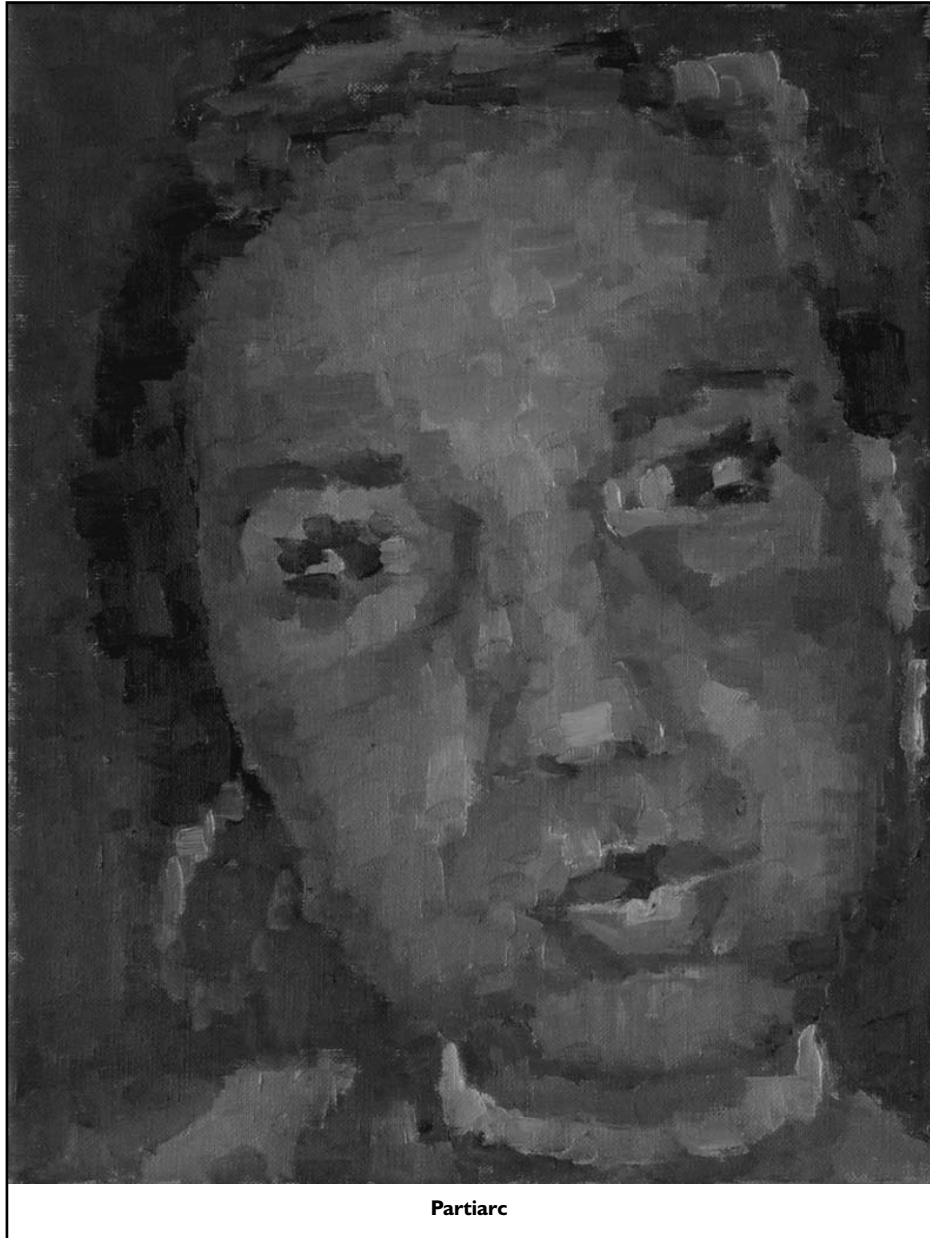
Brückner János műveiről

Korunk hívószava a HD; nagy felbontásban akarunk látni mindent: a televíziós programokat, filmeket, fényképeket. Eszközeinkben, amelyek körülvesznek bennünket, egyre fontosabbá válik az a tulajdonság, hogy minél több és minél jobb minőségű képet legyenek képesek lejátszani és készíteni. Mindent meg akarunk örökíteni, teljes részletességgel. Furcsa tünete ennek az igénynek az, hogy legszemélyesebb használati eszközünket, a mobiltelefonunkat (mely már testrésznek számítana sokak szemében) alapvetően nem telefonálásra, hanem fényképek készítésére, képek megosztására és fogyasztására használjuk elsősorban. Ez a fényképezési gyakorlat azonban nagymértékben eltér a médium művészi felhasználásától. A mindennapokban a fénykép az ábrázolt dolog egyértelmű bizonyítéka, megosztása az interneten pedig egy „itt és most” jelentés a hangulatról vagy a megosztó környezetéről. Technikánk adottsága azonban, hogy különböző eszközeink nem teljesen kompatibilisek egymással, az adatátvitelbe néhol hiba csúszik, és a fétisként dédelgetett kép hirtelen összezavarodik. Hibák, úgynevezett *glitchek* csúsznak az adatfolyamba. Ezek a technikai hibák zavarók, tolakodók, de mivel nem akarunk tudomást venni róluk (hiszen természetüknél fogva a felhasználó nem sok mindent tehet ellenük, legfeljebb újraindítja a programot), igazából sohasem figyelünk rájuk.

Brückner János képein ezek a hibák játsszák a főszerepet, jelentésszerző erőként jelennek meg. Festményein a szétesett színek és tudatosan alacsonyra vett felbontás meghatározó stílusképző elem: a mindennapokban dokumentumértéküként kezelt fényképeink felületi változásainak esztétikája. A posztmodernitás felületkínzása.

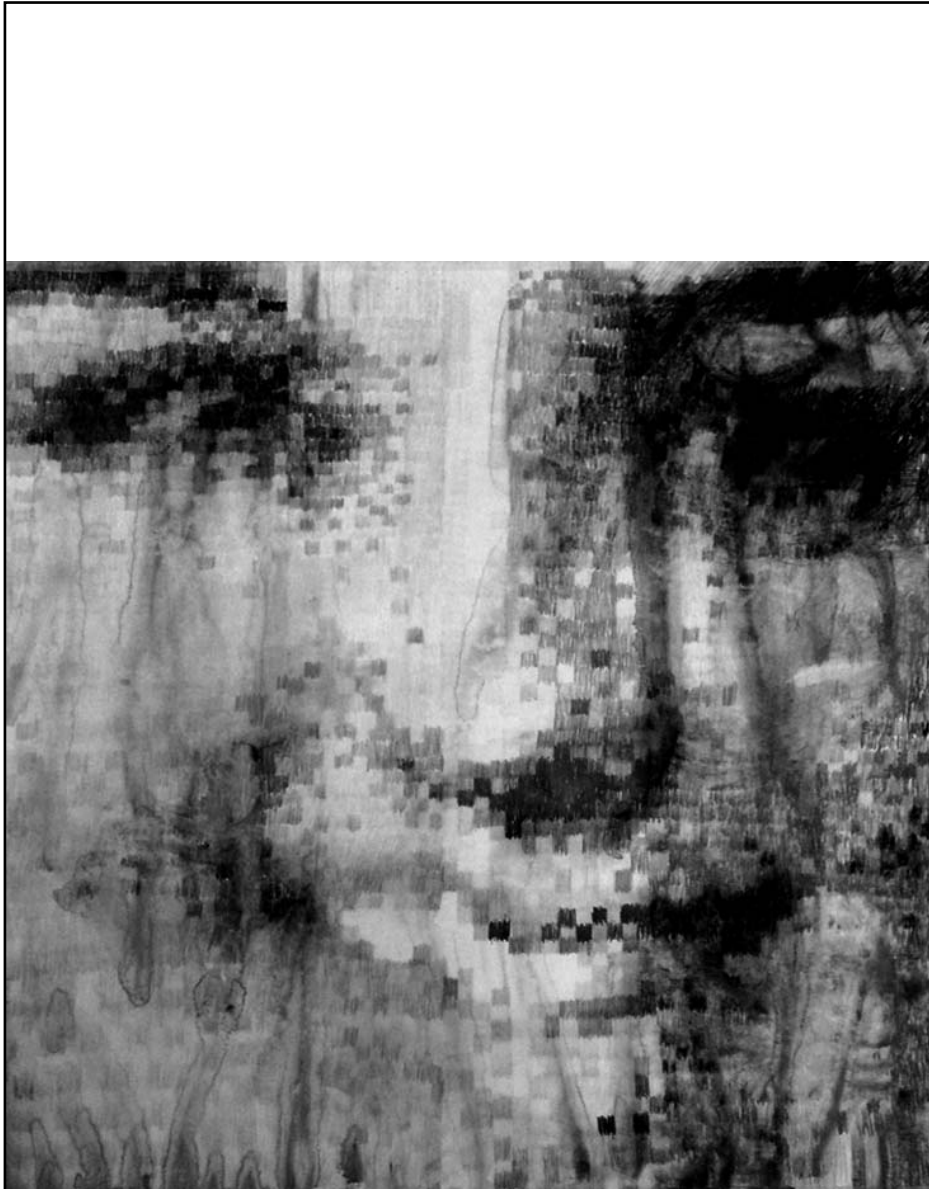
A jól ismert portré Brad Pitt-ről vagy Angelina Jolie-ről szó szerint alkotórészeire esik szét a szemünk előtt, és ezzel a dekonstrukciós aktszal Brückner festészete mintha visszakérdezne a fényképezés problémájára: „Mi a fénykép?” A felület előtérbe vonása, annak hibái segítségével, rendkívül erős eszköz: érzékelteti a mögöttes tárgyat és a róla készült képet, hogy utóbbi hibáival elidegeníthesse tulajdonképpeni tárgyát. A kép már nem annak a bizonyítéka, hogy a rajta szereplő ember valamikor a lencse elé került, hanem saját képiségének romja, tanúja a jelentésátvitel sikertelenségének.

George W. Bush, Vlagyimir Putyin és Britney Spears portréján mintha egy másik folyamatnak lennének tanúi. Tolakodó közelségben állnak az arcok, mint a túl közel ment volna a kamera a felvétel készítésekor, vagy még inkább mintha túlzottan ránagyítottunk volna egy képre, bízva benne, hogy a részletek nem homályosodnak majd el. Brückner művészi eszköze itt mintha egy létező képhasználati dinamikát utánozna: a képhez való végtelen közeledés lehetetlenségét mutatná be, azt a határt, ahol a szemlélőnek mindenképpen meg kell állnia, mert nincsen rá mód, hogy belépjen a képbe. A nagy felbontású eszközök csak a reklámokban csinálnak tökéletes képeket.

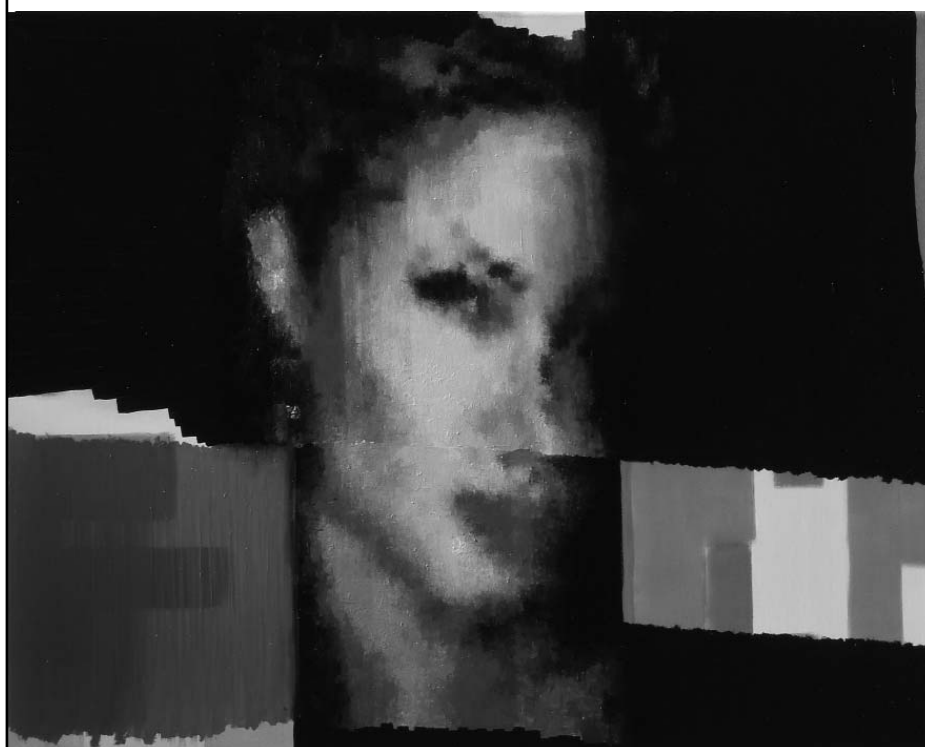
A Tom's Lucky Day (Tom szerencsenapja) című kép egy kicsit kilóg a többi közül. Gyerekkorunk rajzfilmhőse egy szerencsés programhiba folytán belecsúszni látszik egy nőbe. Egymásba olvadnak a jelenetek, mint az álomban, és mint akkor, amikor két egyszerre megnyitott videónál a lejátszó nem tudja többet szétválasztani az adatokat.

Gárdonyi László

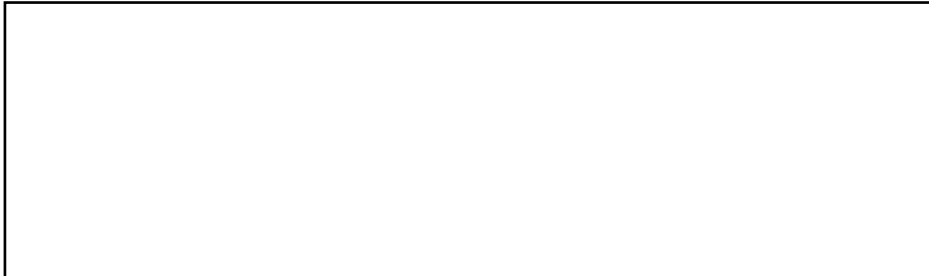

53

Britney Spears

Angelina Jolie

55

Brad Pitt

